

◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opplagelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen mandag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og Ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat: 25237. Redaksjonssekretæren privat: 10695. Ekspedisjonen, Akersveien 5 I, er åpen alle hverdager fra kl. 10—2 og 4—6. Utbetalinger kun mandag kl. 3—4. „St. Olav“'s forlag samme sted, samme tid.

INNHold: Regina Angelorum. — Den eukaristiske kongress i Buenos Aires. — Dr. Dollfuss-minnekirke. — Pius XI's rundskrivelse. — Rikspresident von Hindenburg. — Kampen om filmen. — Herhjemme — og derute. — Innsamlingen til fond for „St. Olav.“

Regina Angelorum —

Vi husker patriarken Jakobs historie — hvorledes han da han flyktet for Esaus vrede måtte overnatte i ørkenen. Trett og bekymret sovnet han — men da hans legemlige øine lukket sig åpnedes hans sjels øie og hån så en stige reist fra jorden til himmelen og englene sveve op og ned uten stans. Fra himmelen til jorden — fra jorden til himmelen.

Men hvad Jakob fikk skue i drømme — det skjer hver stund om dagen, hver stund på natten: englene svever fra himmelen til jorden og stiger fra jorden til himmelen.

De bringer våre bønner frem for Gud — de bringer Hans nåde ned til oss. Uten dem, uten disse åndelige krefter til vår hjelp vilde vi intet kunne opnå. Vi vet, vi mennesker, hvor svake og hjelpeløse vi er overfor naturens krefter, hvis vi skulde stole helt på oss selv her på jorden. Og derfor har vi i tidenes løp lært å understøtte vår egen maktesløshet med alle teknikkens hjelpemidler. Forlengst har vi erkjent denne maktesløshet, denne vår legemlige svakhet — men for mange av oss er det ennu ikke gått op, at vår sjelelige, vår åndelige svakhet er meget større. Stadig faller vi for fristelser og synder mot Gud og våre medmennesker, hvis ikke vi kan ta imot hjelp av en kraft som er sterkere enn alt som vil ødelegge oss — en kraft som intet kan motstå.

Men vi må *be* om denne kraft. Som menneskene har måttet arbeide sig frem til å finne og beherske alle teknikkens vidundere — så må menneskene lære å *be*, ti bønner er det arbeid vi må utføre for å få del i Guds nåde.

Og englene kommer til oss for å bære vår bønn frem

for Guds trone. De svever mellom himmel og jord for å hjelpe oss — overalt er himmelstigen reist hvor et menneske ber. Vi legger vår vilje i englenes hender og de bærer den op til Gud som fyller den med *sin* vilje — de bringer Guds vilje ned til oss og opplyser med sitt eget strålende himmellys vårt formørkede sinn, så vi i skjæret av dette englenes lys kan se den, erkjenne den og kan få kraft til å gjøre den. Lys, varme, kraft er englenes vesen — disse stråler av Guds kjærlighets sol. Lys, varme og kraft er deres hjelp til oss.

Da Jakob på sin flukt var fortvilelsen nær, oplevet han himmelstigen. La oss minnes det når vi er i nød — la oss minnes det når fortvilelsen truer oss. La oss kalle på de åndelige krefter, på englene og be dem stige ned til vår hjelp — men først og sist: la oss påkalle *Regina Angelorum* — englenes dronning. Hun til hvem engelen kom med sin velsignende hilsen — hun om hvem engler stod vakt om den natt hun blev mor — og som senere blev reddet fra fiendens efterstrebelser fordi en engel viste sig for St. Josef og bød ham flykte til Egypten med mor og barn. Intet menneske har som hun levet under englers beskyttelse — ingen vet som hun hvad denne beskyttelse betyr. Og derfor er hun alltid full av vilje til å sende engler til vår hjelp — englenes dronning våker over oss som hun våket over sin sønn her på jorden.

Så la oss minnes i tro og tillit Offertoriets ord til denne søndag: «Herrens engel leirer sig om dem som frykter Ham og befri dem» — og la oss ut av hele vårt hjerte istemme litaniets

Auxilium christianorum —

Ora pro nobis!

Den eukaristiske kongress i Buenos Aires.

Den som for første gang i sitt liv kommer til Buenos Aires vil straks bli slått av det inntrykk: dette er en by i sterk og hurtig utvikling. Nu har den 2½ million innbyggere — men i hele sitt anlegg er den så forutseende regulert at den med letthet vil kunne gi plass for over det 3-dobbelte antall mennesker, idet hver fotsbreidd jord er utnyttet. Ved sin skjønne beliggenhet ved La-Plata-floden er den ikke alene landets hovedstad, men tillike en av verdens mest blomstrende og vakreste byer.

Og nu førstkomende oktober vil Argentinas metropol bli setet for en begivenhet som vil gjøre den til midtpunktet for alle jordens katolikkers oppmerksomhet. På den tid er der vår i Argentina — og vårsolen vil se tusener av pilegrimer fra alle verdenshjørner samlet der for å delta i årets internasjonale eukaristiske kongress. Foruten den pavelige legat kardinal Pacelli vil mange andre kardinaler og et stort antall biskoper være tilstede. Under sitt opphold vil kardinallegaten vigsle flere argentinske biskoper som har fått sin utnevnelse etter at landets nye kirkeforfatning er trådt i kraft. Argentina har nu 7 erkebiskoper og 17 biskoper, innbefattet den apostoliske nuntius erkebiskop Cortesi.

Hele Argentina — fra Rio de la Plata til Pampas og fra Chaco til Patagonien viser aktiv interesse for den forberedende komites arbeid. Likeledes har de utenlandske diplomater tilbudt presidenten for denne komite sitt medarbeiderskap. Man venter jo sjeldne gjester, idet den hl. Fader har vist kongressen en enestående interesse ved å sende selve statssekretæren kardinal Pacelli som legat, ledsaget av hoffchefen mgr. Dominione, sekretæren ved seminar og universitetskongregasjonen mgr. Ruffini, palassguvernør marchese Sacghetti, ceremonimester mgr. Grani, kammerherre Galeazzi og sign. Marcantonio av nobelgarden, som alle i september går ombord i dampskibet «Conte Grande» i Genua. Og dessuten kommer kardinalene Lavitrano, erkebiskop av Palermo, kardinal Verdier, erkebiskop av Paris, Polens primas kardinal Hlond, kardinal Leme, erkebiskop av Rio de Janeiro, samt kardinal Vidal y Barraquer, erkebiskop av Tarragona. Og endelig pater Arida, patriark av Antiochien.

I den argentinske hovedstad regner man ennvidere med over en halv million pilgrim�er fra Sydamerika, U. S. A., Europa, Kina og Japan. Alene fra den lille grenserepublikk Uruguay har 30 000 pilgrim�er anmeldt sitt komme. Den forberedende komitØs hovedsete Avenida Alvear står gjennom sin radio i forbindelse med hele verden. Den 32te internasjonale eukaristiske kongress skal forme sig som en mektig trosbekjennelse og vise alle mennesker hvad katolicismen nu i en årrekke har utført av arbeider i religionens ånd både i hele landet og særlig i dets hovedstad.

Kongressens beskytterinne er madonna av Lujan, et undergjØrende bilde i den lille by av samme navn, beliggende ca. 70 km. fra hovedstaden og målet for

utallige valfarter fra alle kanter av landet. Og med argentinerne selv vil nu i oktober katolikker fra alle land knele for høialteret i Vår Fru av Lujan — basi-likaen ved randen av de store Pampas-sletter.

Som man vil erindre avholdtes den første internasjonale eukaristiske kongress i 1881 i Lille.

Dr. Dollfuss-minnekirke.

På Hohen Wand i Wiens nærmeste omegn, i næsten 1000 meters høide og med den prektigste utsikt, er der i de allersiste dager under stor høitidelighet blitt nedlagt grunnstenen til en bergkirke, som til minne om den store kansler skal bære navnet Dr. Dollfuss-Gedächtniskirche. En frivillig arbeidsstab har i de siste uker strevet med å planere terrenget. Veien som fører op til stedet er trassert og oparbeidet på Dr. Dollfuss eget initiativ. For 5 uker siden begynte man å bygge på kirken under ledelse av en byggekomite hvis formann er sogneprest Alois Hanig i Dreistetten og kansleren interesserte sig meget for arbeidet. Så inntraff de fryktelige begivenheter den 25. juli — og pastor Hanig uttalte da til den avdøde kanslers enke ønsket om at kirken måtte bli opkallet efter den store avdøde.

I nærvær av kardinal Innitzer fant så grunnstensnedleggelsen sted. Sogneprest Hanig forrettet messen og holdt derpå en tale, hvori han nevnte at den største fortjeneste av bygningen hadde den avdøde kansler som alltid hadde interessert sig meget for Hohen Wand og i alle detaljer fulgte planleggelsen av denne kirke og også hadde beveget sin hustru til å overta protektoratet for den i sitt eget sted. Grunnstensnedleggelsen hadde alltid vært berammet til denne dag og man hadde gledet sig til kansler-ekteparrets nærvær. Så falt det drepende skudd — og dette Guds hus vilde nu bli en minnekirke for den uforglemmelige fører. Dollfuss' martyrdød vilde bringe Østerrikes seir — martyrens blod var ikke flydt forgjeves.

Dernæst talte lederen for Nedre-Østerrikes vern, ingeniør Dworschak, som bl. a. sa at i Guds uransakelige forsyn var der tildelt Dr. Dollfuss en ennu større misjon enn den å være forbundskansler. Vi vet gjennom den gjenklang som dette mord har utløst i den hele kulturverden, at Dollfuss siden den fryktelige dag er Østerrikes ypperste gesandt over hele jorden — og vi håper også at han siden den dag er Østerrikes forbeder ved den Allerhøiestes trone.

Så betrådte kardinal Innitzer talerstolen. Han takket først kirkekomitØen, sogneprest Hanig og den frivillige arbeiderstab for all hjelp ved dette verk og fortsatte derpå:

«Vi kan ikke juble og vi kan ikke glede oss, for vi lider alle, vi sørger alle. Ulykkesdagen den 25. juli hviler ennu tungt på oss — og vi vilde ikke være østerrikere om vi så fort kunde glemme den lidelse og den smerte som denne dag førte over oss. Han er mellom oss, hans ånd er hos oss — og det er kun en selvfølge at denne lille kirke, den første som grunn-

(Fortsettelse på side 261).

(Fortsettelse fra side 260).

stenen nedlegges til siden vår martyrkanslers død, skal bære hans navn og være helliget hans minne.

Det var en uhørt forbrytelse — og de som har utøvet den har stilt sig utenfor menneskeheten, utenfor civilisasjonen og kulturen — og av det at slikt kan skje ser vi best nødvendigheten av at der i vår tid stadig bygges kirker — og særlig på de steder hvor reisende ferdes, så at alle får anledning til å knele på hellige steder og overtenke at der er en Gud som hersker over oss alle og har gitt oss sine evige lover.

Her står vi i vår vakre, hjemlige bergegn — her er så fredelig og vi vil gjerne være her. Vårt elskede Østerrike kunde være et paradisi, og kun edle mennesker skulde bo her, som ikke var grepet av det moderne vanvidd og som ikke hadde glemt budet: «Du skal ikke slå ihjel!» Men for dem som glemmer dette bud må vi reise kirker, hvis spir viser mot den rettferdige Gud i himmelen som lønner og straffer. Tanken på Guds rettferdighet må holde oss oppe i de tunge stunder, selv om vi må bøie våre hoder uforstående overfor Guds beslutning da Han tok vår dyrebare og beste mann fra oss. Men vi skal ikke glemme ham! Denne kirke skal bli et valfartssted for alle østerrikerere — her vil vi be for ham og ære ham. Det skal være en æres-sak for oss å gjøre denne kirke så vakker at den blir vår store forbundskansler verdig. Så tro og fast som bergene her skal vår troskap være mot ham og hans idé — det give Gud!»

Kardinalens tale grep alle dypt — og kirkefyrsten foretok derpå grunnstensnedleggelsen som han sluttet med de ord: «la oss be om Guds velsignelse og om fred!» Derpå opfordret han de tilstedeværende til å be et Fadervår for den avdøde og slo så tre hammerslag på grunnstenen med ordene: «Kansleren til ære, for det østerrikske folks fred!» Landråd Heller sluttet sig til dette med ordene: «Ditt påbegynte verk til lykkelig fullførelse!»

Og så grep kardinalen sin hatt og sa: «Kjære folk — som en bonde tar jeg min hatt i hånden og går omkring for å samle inn til vår kirkebygning.» Men han kom ikke til å gå — med stormende begeistring trengte alle de tilstedeværende sig om kardinalen — mange tømte sine punger — alle gav for å hjelpe til kirkens fullendelse: Dr. Dollfuss' minnekirke!

Rikspresident von Hindenburg.

Kardinal Faulhaber har utsendt et hyrdebrev i anledning rikspresident von Hindenburgs død, og dette hyrdebrev er blitt oplet i alle Bayerns kirker. Det gir uttrykk for alle bayerske katolikkers sorg over «denne kjærnetyske, pliktopyllende og gudfryktige manns død — han som til det siste åndedrag viet det tyske folk alle sine livsdager og alle sine krefter. Hindenburg vil leve videre i den tyske historie som forbillede på tapper og offerglad fedrelandskjærlighet, som forbillede på den stadige beredvillighet til å tjene sitt folk og alltid å la

alle hensyn til personlig hvile og bekvemmelighet vike for denne tjeneste, som forbillede på utrettelig plikt-troskap, som forbillede på en tysk adelsmann der i såvel sitt personlige livs prøvelser som i sitt folks tunge stunder alltid troende og from stolte på forsynets styrkelse og derfor i de vanskelige tider aldri tapte hodet.»

Dernest minner hyrdebrevet om Hindenburgs mange mandige trobekjennelser og hans stadige treden i skranken for at gudfryktighetens ånd alltid skulde besjele det tyske folk. «De tyske soldater og feltprester vil aldri kunne glemme hvorledes deres generalfeltmarsjall alltid under verdenkrigen dro omsorg for feltgudstjenestene og sjelesorgen blandt hæren og derved førte soldatene til religionens kraftkilde på de dager da det overmenneskelige blev krevet av dem.»

Hele det tyske folk er forpliktet til den dypeste taknemlighet mot den avdøde. «Hvad som i dette øieblikk besjeler oss er ikke alene troen på at all øvrighet er av Gud, men det er også den menneskelige ærbødighet for den rettlinjede, arbeidsglade og trofaste karakter som vår hjemkalte rikspresident var i besiddelse av. Vi må bøie oss for dødens majestet — eller kristelig talt: for Guds beslutninger. Også for jordens største kommer den stund da deres liv blir veiet på Guds vektskål og kallelisen lyder til dem: «gjør regnskap for din forvaltning!» Og hyrdebrevet slutter med anordning av offentlig bønn for den avdøde.

Kampen om filmen.

Den energiske aksjon imot den hollywoodske filmsmak, som blev innledet av katolikkene i U. S. A. med biskopene i spissen, kan nu notere sin første seier. Da det viste sig at de over to millioner medlemmer av den katolske «Legion of decency», altså ligaen for velanstendigheten — virkelig formådde å gjennomføre en effektiv boikott av alle usedelige og vågede filmer, og at denne bevegelse altså ikke som de mange andre som før har reist sig mot de uanstendige filmer løp ut i sandet men grep mere og mere om sig og fikk flere og flere tilhengere, måtte filmmagnatene heise det hvite flagg og utsende forhandlere for å diskutere fredsvilkårene.

Ifølge «Osservatore Romano» fikk mr. Martin Quisby (New York) og Joseph Breen (Hollywood) fullmakt fra «Motion Pictures Producers & Distributors of America Inc.» — et selskap som representerer ca. 90 procent av den samlede nord-amerikanske filmindustri — til overfor biskop-komitéen, som ledet filmaksjonen, å avgi en erklæring hvori man påtok sig bindende forpliktelser i retning en renere og mer moralsk filmproduksjon. I biskopskomitéens utstedte offisielle bulletin om dette heter det: «I den siste måned har de katolske biskopers komite til overvåking av kinoene sammen med forskjellige katolske autoriteter foretatt et protestfelttog mot de dårlige films umoralske innflytelse. Det er selvfølgelig ikke meningen å skade eller ødelegge filmindustrien i almindelighet — men det er visse filmforeteelsers fordervelige karakter som tvinger biskopene til å innta en kampstilling i forsvaret for folkets sedelighet — — «Legion of decency» har samlet tusener av tilhengere overalt hvor den har trengt inn

— — — Komitéen har nu erfart at, takket være alle katolikkers loyale samarbeide, som også er blitt støttet av mange ikke-katolikker, er der en sterk tilbakegang i kinobesøkene. Dette har gitt støtet til at filmproduksjonen har utsendt representanter for å konferere med biskopene, og disse utsendinger har fremsatt et forslag som inneholder mange betydningsfulle forandringer i direktivene for filmindustrien. Biskopene har beredvillig mottatt disse representanter og latt sig forelegge en «revisjonsplan» som trer i kraft allerede fra 1. juli 1934.»

Disse knappe setninger inneholder et meget betydningsfullt og vidt rekkende budskap. De viser at den allmakt som man har trodd at de i de laveste menneskelige instinkter spekulerende filmprodusenter var i besiddelse av ikke eksisterer når der reises en bevegelse som går dem imot. Den katolske solidaritetsfølelse opnådde i løpet av kort tid å tvinge filmens ansvarshavende til overgivelse, idet «de tomme kassers argument» viste sig å ha en hel ufeilbar virkning.

Man vet ennu ikke noget nærmere om enkelthetene i den av filmprodusentene foreslåtte reform. Men man kan med sikkerhet gå ut fra at den oppfyller alle «Legion of decency»s fordringer, for ellers hadde biskop-komitéen ikke gått med på den. Idet denne revisjonsplan nu blir gjennomført, blir det altså en uigjenkallelig slutt på alle amerikanske filmer som fremstiller og forherliger synder, laster og forbrytelser — og særlig på alle filmer om ekteskapsbrudd og usedelighet. Og når man nu husker at — etter biskop John J. Cantwell av Los Angeles — ukentlig 70 millioner amerikanere går på kino, og at minst 25 procent av alle moderne amerikanske filmer er moralsk anstøtelige og at amerikansk film utgjør 84 procent av hele verdensproduksjonen, så forstår man hvilken uoverskuelig betydning denne saneringsprosess har, og det ikke minst for Europa som altså er så sterkt avhengig av U. S. A.s filmindustri.

Nu må imidlertid ikke denne første store seier — skriver dr. Heinr. Römer i «Schönere Zukunft» — forlede «Legion of decency» til å innstille sitt felttog. Ellers kunde det lett hende at revisjonsplanen fikk den samme skjebne som «Moralkodex Hays», som i 1931 blev utarbeidet av pater Daniele A. Lord, S. J. og forelagt alle U. S. A.s store filmprodusenter som vedtok den, hvorpå katolikkene slo sig til tåls med denne prinsipielle anerkjennelse og ikke mer var på post med det resultat at innen kort tid var denne Kodex's bestemmelser helt illusoriske. Derfor må «Legion of decency» fremdeles utbygge sin posisjon blandt offentligheten og befeste sin stilling så sterkt at noget lignende som med «Moralkodex Hays» ikke vil inntreffe.

Herhjemme: —

HS. HØIÆRV. BISKOPEN opholder sig for tiden på Vestlandet. Korrespondanse rettet til biskopen personlig kan inntil videre adresseres til: Den katolske prestegård, Stavanger.

MGR. IRGENS vendte mandag tilbake til Oslo.

OSLO. Opmerksomheten henledes på familieaftenen i St. Halvards foreningslokale søndag den 26. ds. Se annonsen på 3. omslagsside.

OSLO. Maria optagelsesfest den 15. august hadde vi atter en av de skjønne høitidsdager på Vår Frue Villa. Det var iklædning av søstre — tre postulanter fremsa sitt ønske om å bli optatt i St. Josephssøstrenes kongregasjon og motta den innviede drakt — tre søstre fornyet sine løfter og seks avla etter flere års selvprøve de evige løfter. Der lyste glede og fred ut av alle de unge ansikter — en glede og fred som forståes av den som selv har følt hvor velsignet det er å dvele i Frelserens nærvær. Nu har Han kalt på disse unge og deres svar har vært: «Se, jeg vil være Herrens tjenerinne — i mig skje Guds vilje» Betydningen av dette kall og velsignelsen ved dette svar blev fremholdt i de alvorlige ord som hans høiærværdighet biskopen talte. Den enkle men gripende handling blev foretatt av biskopen, assistert av prestene Ugen, Rottier og Gorissen. Søstrenes deilige sang forhøiet feststemningen — og høitideligheten preget sig dypt inn i sinnet hos alle som fikk anledning til å oppleve en slik gledesfest og fikk lov til å be med søstrene og for dem. **M.**

— og derute:

CASTEL GANDOLFO. Etter å ha opholdt sig en ukes tid på sin sommerresidens har den hellige Fader uttalt sin store tilfredshet med livet i de nye omgivelser. Paven vil — om ikke noget uventet skulde inntreffe — neppe vende tilbake til Vatikanet før i midten av september. Hele egnen er selvfølgelig lykkelig over å ha Pius XI hos sig — og de aller eldste opfrisker mange minner fra pave Pius IX's tid, han er den siste pave som har bodd der. Egnens fattige beboere har mottatt 10,000 lire av den hellige Fader og man flokkes om slottet for om mulig å få et glimt av St. Petri etterfølger og få hilse ham med takknemlige hyldestrop. — Audiensene finner like så regelmessig sted i Castel Gandolfo som i Vatikanet.

U. S. A. President Roosevelt har utnevnt erkebiskop Eduard J. Hanna av San Francisco til president for det nasjonale sjøfolks-råd. Ti dette råds opgaver hører en grundig undersøkelse av arbeids- og lønningsforholdene og den endelige avslutning av sjømanns-streiken som lenge har truet med å ødelegge alt handelsliv på Stillehavskysten. Mgr. Hanna er i forveien president for National Catholic Welfare Conference's forvaltningsutvalg og har mange ganger vært benyttet av regjeringen som megler under arbeidsstridigheter — og alltid med utpreget godt resultat.

Innsamlingen

til fond for „St. Olav“.

Yngling kr. 1.00

Ialt innkommet kr. 9,021.12

Alle bidrag, selv de minste, mottas fremdeles med den største takknemlighet.